

Limitsiz Spor

OCAK-ŞUBAT 2018/SAYI 7

ENGEL TANIMAYAN SPOR PLATFORMU

TRT ENGELLİLERİN HEP YANINDA

İbrahim Eren

0 Madalya
Türkiye'ye
Gelecek

Beytullah Eroğlu

Meyve Veren
Ağaçlar

Ayhan Aktaş

Baskasının
Gölgesi Olmamak

Ebru Akıcı

KADIN ENGELLİ OLMAK

Nevin Ergun

Kimse Olmasa Da
Biz Varız

Ömer Gürsoy

ALTINA GİDEN YOL

İlhami Kılınçkaya

Tokyo'da
Madalya Şansımız
Yüksek

Metin Şahin

SPORDA ADİL REKABET

Gizem Girişmen

Meksika'da
Altın Günleri

Cem Çınar

ISSN 2548-107X

FİYATI: 15 TL
(KKTÇ FİYATI: 18 TL)

Sporda **Adil** Rekabet

Gizem Girişmen

Milli Sporcu, Paralimpik Oyunlar Şampiyonu

Rusya olayının bize gösterdiği en çarpıcı nokta, dopingle mücadelede ortak, bütüncül ve temiz

sporun koruyan önlemlerin gerekliliği ve aciliyeti. Tüm bunlar sporun temsil ettiği değerleri içselleştiren ve yücelten bir anlayış ile mümkün. Kısaca sporun özünü hatırlamak ve hatırlatmakla mümkün...

Geçtiğimiz yaz yapılan Rio 2016 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları öncesinde, Dünya Doping Mücadele Ajansı'nın (WADA) görevlendirdiği spor hukukçusu Richard McLaren tarafından hazırlanan ve yayımlanan rapor (McLaren Raporu), spor dünyasına ve dopingle mücadelede farklı uygulamalara ayna tutması açısından çok önemli bir yere sahip.

İki kısım halinde yayımlanan rapor (ilk kısım 18 Temmuz 2016, ikinci kısım 09 Aralık 2016) çeşitli olimpiik ve paralimpik spor branşları dahil olmak üzere Rus sporcular için devlet destekli doping programı uygulandığını öne sürüyordu. McLaren raporunun yayımlanmasının akabinde Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) ve Uluslararası Paralimpik Komitesi (IPC) bir dizi

farklı önlem ve uygulamaya imza attı. Örneğin, IOC geçmişinde doping ihlali ve cezası bulunmayan, yeterli sayıda uluslararası testten geçmiş olan Rus sporculara ilişkin alınacak kararı 28 farklı uluslararası spor federasyonuna bırakırken, IPC raporun ikinci kısmının yayımlanmasını beklemeksizin Prof. McLaren ile iletişime geçerek bazı noktaların açıklığa kavuşturulmasını talep etti ve kendi karar alma yönüne gitti. Sonuçta, 2016 Rio Olimpiyat Oyunlarında, atletizm (Daria Klishina istisnası) ve halter branşları hariç diğer branşlarda kota almış Rus olimpiik sporcular yarışabilirken, Rio 2016 Paralimpik Oyunları'nda tek bir Rus paralimpik sporcu bile görmedik, göremedik. Haliyle söz konusu farklı uygulamaların nasıl alındığı ya da neye dayandığına ilişkin pek çok soru belirdi birçoğumuzun aklında. Olimpiik Rus sporcular olimpiyatlara katılabilirken neden paralimpik Rus sporcular paralimpik oyunlarda boy gösterememişti?

Öncelikle her iki kuruluşun (IOC ve IPC) birbirinden farklı yapı, yönetim ve üye profili olduğunu belirtmeliyim. Bu farklılık doğrudan karar alma süreçlerinde etkili olduğu gibi sonuçlarda da kendini gösterdi. IOC, olimpiik harekette en üst otorite olarak konumlanırken, en fazla 115 kişiden oluşan üyeleri IOC tarafından tanınan Uluslararası Federasyonlardan, Milli Olimpiyat Komitelerinden, sporcu temsilcilerinden ve bireysel üyelerden oluşur. IPC ise paralimpik hareketin küresel ölçekteki yönetimi olarak yaz ve kış paralimpik oyunlarını

düzenlemenin yanı sıra bünyesinde bulunan 10 paralimpik spor branşının uluslararası spor federasyonu olarak da görev yapmaktadır. IOC'nin yapısının aksine, IPC'nin üyeleri milli paralimpik komiteleri, engelli spor kuruluşları, uluslararası paralimpik spor federasyonları ve bölgesel paralimpik kuruluşlarından oluşur. Milli paralimpik komiteleri ise IPC nezdinde paralimpik spor branşlarının ulusal federasyonları olmalarının yanında tüm paralimpik spor branşları için ulusal ölçekte şemsiye örgüt görevi yapmaktadır.

Üye yapıları her iki kuruluşta da karar alımını ve alınan kararların sonuçlarını doğrudan etkilemektedir. Şöyle ki IOC, raporun yayımlandığı tarihten sonra oyunların başlamasına kalan 12 günde Rus olimpiik sporcuların tümü için toplu bir yasağı değerlendirmenin çok zor olduğuna işaret ederek, bu kararı olimpiik hareket paydaşı farklı 28 uluslararası spor federasyonuna bıraktı ve neticede atletizm ve halter branşları haricinde 278 Rus olimpiik sporcu tüm branşlarda katılım sağladı. Ancak IPC, Rusya Mili Paralimpik Komitesinin doğrudan üyesi olması ve üyelik yükümlülüklerinden hem imzacısı olduğu Dünya Doping Mücadele Kuralları (WADA CODE) hem de IPC Doping Mücadele Kurallarını ihlal etmesi gerekçesiyle, Rusya Milli Paralimpik Komitesinin üyeliğini 07 Ağustos 2016 tarihinde askıya aldı ve tüzüğü gereği hiçbir Rus Paralimpik sporcunun Rio 2016 paralimpik oyunlarına katılmayacağına hükmetti. Söz konusu karar 23 Ağustos 2016 tarihinde Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) tarafından da Rusya Milli Paralimpik Komitesinin, IPC üyelik gereklerini yerine getirememesi sebebiyle kesinleşti. CAS doğrudan Rus paralimpik sporcular ile ilgili bir hükümde bulunmadan üyelik kriterleri üzerinden hukuki bir karar aldı ancak IPC tüzüğünün diğer maddeleri gereği, IPC üyesi olmayan, üyeliği

askıda bulunun ülkelerin sporcuları IPC onaylı yarışmalara katılmadığından, Rus sporcular paralimpik oyunlarının dışında kalmış oldu. Bazı çevrelere göre çok ağır yaptırımları olan bu karar, hukuki çerçevede değerlendirildiğinde IPC tüzüğünün diğer bağlayıcı maddeleri sebebiyle ne yazık ki Rus sporculara ilişkin olumlu bir gelişmeye olanak sağlamadı.

IPC, 21 Kasım 2016 tarihinde Rusya Milli Paralimpik Komitesinin tekrar IPC üyeliği için yerine getirmesi gereken bazı kriterler ortaya koydu. Bu kriterlere göre, Rusya Milli Paralimpik Komitesinin Dünya Doping Mücadele (WADA) programına ve IPC Doping Mücadele koduna uygunluk sağlaması, Rusya Doping Mücadele Ajansının (RUSADA) uygunluk onayı ve Rus paralimpik sporcuların kapsamlı analizlerinin yapılabileceği kapasitesinin sağlanması ve McLaren raporunda işaret edilen bulguların kapsamlı olarak üzerine gidilmesi şart koşuldu.

Rusya Milli Paralimpik Komitesinin üyeliğinin askıya alındığı tarihten bu zamana Rus paralimpik sporcular IPC çatısı altında onaylı hiçbir yarışmaya katılım sağlayamadı. Sadece Paralimpik Oyunlar değil, IPC yönetimindeki diğer branşların dünya şampiyonaları veya kıta şampiyonalarında da boy gösteremedi.

Ancak son gelişmelere de kısaca değinmek isterim. Yaklaşan PyeongChang 2018 Kış Paralimpik Oyunlarına kadar Rusya Milli Paralimpik Komitesinin tekrar üyelik kriterlerini sağlaması ihtimali sebebiyle ve oyunlardaki tüm branşların IPC yönetimindeki branşlar olması dolayısıyla, 08 Eylül 2017 tarihinde IPC, Rus sporcuların bağımsız sporcu olarak kota yarışmalarına katılmasına izin verdiğini duyurdu. Ancak bazı spor branşları için bu süreç çoktan geçtiği için söz konusu karar ancak kota

yarışmaları süren branşlar için bir anlam içerdi. Zaten 19 Aralık 2017 tarihinde yapılan son IPC yönetim kurulu toplantısında, üyelik tesisi için gerekli kriterlerin yerine getirilmediği gerekçesiyle tekrar Rusya Milli Paralimpik Komitesinin üyeliğinin askıda kalması kararı bir önceki girişimi etkisiz kıldı.

Madalyonun diğer yüzü olan IOC tarafında ise işler IOC'nin 5 Aralık 2017 tarihinde Rusya Milli Olimpiyat Komitesinin üyeliğini askıya alması ile farklı bir sürece girdi. Ancak IOC, IPC'den farklı olarak temiz Rus sporcuların, bağımsız olarak Rusya'dan katılan olimpiik sporcu adı altında belirli kriterler çerçevesinde yarışmasına izin verdi. Rusya bayrağı yerine Olimpiyat Bayrağının kullanılacağını ve Rus sporcuların madalya almaları durumunda ise IOC marşının çalınacağını duyurdu.

Görünen o ki PyeongChang 2018 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunlarında, herhangi bir boykot gerçekleşmezse Rus olimpiik sporcuları izleyebileceğiz, ancak Rus paralimpik sporcuların madalya hayalleri bir 4 yıl daha ertelendi.

Bence Rusya olayının bize gösterdiği en çarpıcı nokta, doping mücadelede ortak, bütüncül ve temiz sporu koruyan önlemlerin gerekliliği ve aciliyeti. Tüm bunlar sporun temsil ettiği değerleri içselleştiren ve yücelten bir anlayış ile mümkün. Kısaca sporun özünü hatırlamak ve hatırlatmakla mümkün...

***IOC:** Uluslararası Olimpiyat Komitesi

***IPC:** Uluslararası Paralimpik Komitesi

***WADA:** Dünya Doping Mücadele Ajansı

***CAS:** Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi

***RUSADA:** Rusya Doping Mücadele Ajansı